

Állatorvostudományi Egyetem

VÉDŐOLTÁSOK RENDJÉNEK SZABÁLYZATA

Készítette:

Dr. Cseh Károly
Üzemorvos

INFOCCU-MED KFT
2124 Dunakeszi
Védő János u. 8/a.
Adószám: 11704412-13

Alkalmazását elrendelem:

Dr. Sótónyi Péter
Rektor

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről, valamint a 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről és a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről 61/1999. (XII. 1.) EüM rendeletben foglaltak alapján ebben a szabályzatban határozom meg az

Állatorvostudományi Egyetem valamennyi telephelyének területére érvényes védőoltásokkal kapcsolatos előírásokat.

A Szabályzat célja, hogy a megbetegedési veszély csökkentése érdekében a nemzetközi és hazai jogszabályoknak, gyakorlatnak megfelelő egységes oltási rendben biztosítsa az adott veszélyeztetett munkakörben foglalkoztatott dolgozók, hallgatók védőoltását.

A Védőoltások Rendje Utasítás az egészség védelmének érvényesülése érdekében kiadott belső szabályozás, vezetői intézkedés, amelyet a megbetegedési veszély csökkentése érdekében - büntetőjogi felelőssége tudatában - mindenkinek be kell tartania.

A Szabályzat hatálya:

A Szabályzat területi hatálya kiterjed az Egyetem valamennyi telephelyére.

A Szabályzat személyi hatálya kiterjed

- az Egyetem alkalmazásában, megbízásában álló valamennyi személyre,
- az Egyetem hallgatóira,
- az Egyetemen dolgozó más munkáltatóval jogviszonyban álló személyekre.

A Szabályzat visszavonásig érvényes.

A Szabályzat előírásaitól eltérni csak a Rektor, vagy az általa megbízott személy előzetes, írásos engedélye alapján szabad.

A Szabályzat előírásainak megszegése, a cselekmény vagy az annak nyomán bekövetkezett esemény súlyától és jellegétől függően felelősségre vonást vonhat maga után.

BEVEZETÉS

A hazai és nemzetközi tapasztalatok alapján kialakított oltási rend érvényesülését az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény járványügyre vonatkozó rendelkezései, az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény személyazonosító adatok tartalmát és továbbítását meghatározó előírásai, továbbá a 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet biztosítják.

Oltásokkal kapcsolatos kontraindikációk

Kevés az a betegség vagy állapot, amely esetében az oltás kontraindikált. A kontraindikációk figyelembevételét a járványügyi helyzet, valamint a védőoltással megelőzhető betegség veszélyessége határozza meg.

Oltási kontraindikáció lehet:

1. Lázos betegség
2. Immunológiai károsodás

A KÖTELEZŐ JELLEGŰ VÉDŐOLTÁSOK

Munkakörhöz kötött védőoltás

Vesztség elleni preexpozíciós oltás:

Állandó vagy gyakori fokozott kockázatnak kitett személyeket, így vesztség vírusával foglalkozó laboratóriumok munkatársait, állatorvosokat és asszisztenseket, ebrendészeti dolgozókat, vadászokat, erdészeket, vadőröket, vágóhídi dolgozókat, állatkitömőket, barlangászokat megelőző (preexpozíciós) oltásban szükséges részesíteni.

A korábban nem oltott személyek alapimmunizálása a 0., a 7. és a 21. vagy a 28. napon beadott 3 részletből áll, amelyet egy év múlva egy emlékeztető oltás beadása követ. A védettség fenntartásához ötévenkénti booster oltás szükséges. Immunszupprimált személyek preexpozíciós oltása nem javasolt. Aktuális lyssa-fertőzés gyanúja esetén úgy kell eljárni, mint a posztexpozíciós oltások utáni újra-fertőződés esetén.

Megbetegedési veszély esetén kötelező védőoltás

Akut fertőzési veszély esetében a legrövidebb időn belül védőoltásban kell részesíteni!

Megalapozott megbetegedési veszély gyanúja esetén a vesztség elleni vakcinával történő aktív immunizálás indokolt esetben bármely életkorban, bármilyen alapbetegségben szenvedő betegnél, vagy várandós nő esetén is elvégezhető. Az oltási indikáció felállításához a sérülést/expozíciót ellátó orvos minden esetben kockázatértékelést végez annak megítélése céljából, hogy fertőződhet-e az expozíciót elszenvedett személy a vesztség vírusával. A kockázatértékeléskor figyelembe kell venni az **expozíciót okozó állat** fajtát, viselkedését - háziállat esetén -, megfigyelhetőségét, oltottságát, az **expozíció jellegét** (harapásos, nem harapásos expozíció, ritka átviteli mód) és az állati **vesztség területi járványügyi helyzetének alakulását**.

A vesztség fertőzésre gyanús expozíció kivizsgálása során szükséges teendőket az Országos Epidemiológiai Központ a vesztségfertőzésre gyanús sérülésekkel kapcsolatos eljárásokról szóló módszertani levele (Epinfo 2011; 5. különszám) tartalmazza, amely elérhető a www.oek.hu honlapon.

A vesztség elleni oltás megkezdése indokolt:

- igazoltan veszett (laboratóriumi vizsgálat során a vesztség tényét kétséget kizáró módon megállapították) állattal való kontaktus (fedetlen bőr harapása, kisebb karmolás vagy bőrsérülés vérzés nélkül, sérült bőr/nyálkahártya benyálazása) történt.
- vesztségre gyanús (a betegség tüneteit mutató, vagy tünetmentes, de vesztségre gyanús állat marta meg, vagy minden természetellenesen viselkedő, illetve emberre támadó vadon élő emlős, beleértve a denevért is) állattal való kontaktus (fedetlen bőr harapása, kisebb karmolás vagy bőrsérülés vérzés nélkül, sérült bőr/nyálkahártya benyálazása) történt.
- nem megfigyelhető (ismeretlen, nem azonosítható, elkóborolt, elpusztult, kiirtották) háziállattal történt kontaktus, mint egyszeres vagy többszörös fedetlen bőrön áthatoló harapásos vagy karmolásos sérülés vagy a sérült nyálkahártya benyálazása történt.

- bármely expozíció (benyálazás sérült bőrön, nyálkahártyán, horzsolás, karmolás, harapás) esetén, ha az egészséges háziállat a megfigyelés ideje alatt veszettségre gyanússá válik, elkóborol, elpusztul, kiirtják, a védőoltási sorozatot azonnal meg kell kezdeni.

- inokulált állati csalétekkel történő érintkezés sérült bőrrel/nyálkahártyával, friss sebbel.

- veszett állat tejét az állat megbetegedése előtti 5. naptól kezdődően nyersen, higítatlanul fogyasztották és sérült nyálkahártya feltételezhető (a szájban seb, hámhiány volt).

A veszettség elleni oltás NEM indokolt, amennyiben:

- az expozíciót (bőrön, nyálkahártyán benyálazást, horzsolást, karmolást, harapást) okozó kutya, macska egészséges és 14 napig megfigyelhető,

- az expozíciót okozó állat tenyésztési és tartási körülményei kizárják az állat veszettség fertőzöttségét (lakásban tartott házi kedvenc, laboratóriumban tenyésztett/tartott, állatkerti állat stb.),

- az állattal való kontaktus nem jár sérüléssel, benyálazással, vagy a kontaktus indirekt (köztes tárgy érintésével) történt,

- veszett állat tejét a veszettség megbetegedés gyanújának felmerülése előtt hőkezelés vagy egészséges állat tejének elegyítése vagy más élelmiszerrel történő elegyítése után fogyasztották.

A veszettség elleni védőoltási sorozat megkezdése egyedi elbírálást igényel, amennyiben:

- természetes élőhelyén élő apró rágcsálókkal történt az expozíció,
- a fentiekbe be nem sorolható egyéb (pl. madarak) expozíciók merülnek fel.

A VESZETTSÉG ELLENI VÉDŐOLTÁSOK INDIKÁCIÓJA

Az expozíciót okozó állat egészségi állapota		Az expozíció módja	Teendők	
			az állattal	az exponált személlyel
Laboratóriumi vizsgálattal igazoltan veszett állat		sérülés, benyálazás történt	-	teljes oltási sorozat
		tejének az állat megbetegedése előtti 5. naptól kezdődően nyersen, hígítatlanul fogyasztása	-	teljes oltási sorozat
az állat nem figyelhető meg	veszettségre gyanús	sérülés, benyálazás történt	-	teljes oltási sorozat
	veszettségre nem gyanús	sérülés, benyálazás történt	-	ha az oltási sorozat megkezdését követően az állat megfigyelhetővé válik és egészséges, az oltásokat abba kell hagyni
elhullott, elpusztított állat	veszettségre gyanús	sérülés, benyálazás történt	hatósági állatorvos értesítése a veszettségre irányuló vizsgálat elvégzése céljából	teljes oltási sorozat
	veszettségre nem gyanús		ha veszettség gyanúja nem zárható ki, teljes oltási sorozatot kell alkalmazni	
élőállat	veszettségre gyanús	sérülés, benyálazás történt	hatósági állatorvos értesítése az állat megfigyelés alá helyezése céljából	ha veszettség gyanúja nem zárható ki, teljes oltási sorozatot kell alkalmazni
	egészséges, veszettségre nem gyanús	sérülés, benyálazás történt	hatósági állatorvos értesítése az állat megfigyelés alá helyezése céljából	ha az állat a megfigyelési idő alatt gyanússá válik vagy elhullik, teljes oltási sorozatot kell alkalmazni
-	-	inokulált állati csalétekkel történő érintkezés sérült bőrrel/nyálkahártyával	-	teljes oltási sorozat

Teljes oltási sorozat:

* 2+1+1 oltási séma szerint oltandó a korábban veszettség ellen nem oltott veszettség szempontjából exponált személy.

** 2+1+1+1+1 oltási séma szerint oltandók a fokozott fertőződési veszélynek kitett és csökkent védekező képességű személyek

Posztexpozíciós oltás:

Magyarországon a veszettségfertőzésre gyanús expozíciót elszenvedett, korábban veszettség elleni védőoltásban nem, vagy 5 évnél régebben részesült személyt három alkalommal kell védőoltásban részesíteni 4 adag oltóanyaggal az alábbi séma (2-1-1) szerint:

- **Első alkalommal** az oltandó személynek **2 adag oltóanyagot** kell beadni, két különböző testtájékra (bal kar és jobb kar, kisgyermeknél bal és jobb comb). A harmadik dózis vakcinát az első oltás napját (0.) követő 7., a negyediket a 21. napon kell alkalmazni.

A fokozott fertőződési veszélynek kitett, valamint a csökkent védekezőképességű személyeknek (szerzett vagy veleszületett immunhiány) öt alkalommal összesen hat adag oltóanyagot kell beadni: a 0. napon 2x1 dózis, a 3., 7., 14., és 28. napokon egy-egy dózis.

Fokozott a fertőződés veszélye, ha fejsérülés történt, ha a páciens többszörösen, több helyen mélyreható sérülést szenvedett, vagy ha a sérülés és az oltási sorozat megkezdése között két hét, vagy annál több idő telt el.

Öt éven belül teljes oltási sorozatban részesült személyeknél 2x1 dózis oltóanyag beadása szükséges a 0. és 3. napokon.

A MEGBETEGEDÉSI VESZÉLY ELHÁRÍTÁSA CÉLJÁBÓL ÖNKÉNTESEN IGÉNYBE VEHETŐ TÉRÍTÉSMENTES VÉDŐOLTÁSOK

Influenza elleni védőoltások:

Az influenza elleni védőoltás alkalmazása elsődlegesen javasolt az alábbi kockázati csoportokba tartozók körében:

A) Az influenzavírus által okozott megbetegedések súlyosságának, valamint a halálozások számának csökkentése érdekében a **fokozottan veszélyeztetettek kockázati csoportjait** javasolt oltani az alábbiak szerint:

- **Hat hónaposnál idősebb, súlyos betegség kockázatának kitett**

- krónikus légzőszervi betegségben szenvedők, asztmás betegek;

- súlyos elhízás vagy neuromusculáris betegség miatt korlátozott légzési funkciójú betegek; - szív-, érrendszeri betegségben szenvedők (kivéve a kezelt magasvérnyomás betegséget); - veleszületett vagy betegség/kezelés révén szerzett immunhiányos állapotban szenvedő

betegek (beleértve a HIV-pozitív személyeket, daganatos betegségben szenvedőket is); - krónikus máj- és vesebetegek;

- anyagcsere-betegségben szenvedők, pl. diabetes;

- **60 éven felüliek, egészségi állapotuktól függetlenül;**

- ápolást, gondozást nyújtó, rehabilitációs, átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekben, lakóotthonokban, vagy egészségügyi intézményekben huzamosabb ideig ápolts személyek; - várandós nők;

- azok a nők, akik a gyermekvállalást az influenza szezonális időszakára tervezik; - tartós szalicilát-kezelésben részesülő gyermekek és serdülők (a Reye-szindróma veszélye miatt).

B) A fenti kockázati csoportokat a fertőzés átvitele révén veszélyeztető személyek:

- **egészségügyi dolgozók**, különös tekintettel a transzplantációs, az onkológiai, a hematológiai, a dializáló, szülészeti-nőgyógyászati, a felnőttek és a gyermekek számára intenzív ellátást nyújtó, valamint a krónikus belgyógyászati osztályokon a betegekkel közvetlen kapcsolatba kerülő személyekre, továbbá a terhes nők és az újszülöttek, csecsemők gondozását végző egészségügyi dolgozók (beleértve a védőnőket is),

- **ápolást, gondozást nyújtó egészségügyi/szociális intézmények dolgozói**, beleértve a szociális ellátásban foglalkoztatott dolgozókat is.

C) Az állati és emberi influenzavírusok keveredésének megelőzése és a géncsere lehetőségének csökkentése érdekében fel kell ajánlani a dolgozók számára a térítésmentes védőoltást azokon az állattartó telepeken, ahol sertés baromfi és ló tartásával, valamint ezen állatok szállításával foglalkoznak. A védőoltásban részesíthetők a baromfi-feldolgozóknak, a vágóhidakon dolgozók, valamint mindazok, akik az állati eredetű influenzavírussal fertőzött vagy arra gyanús állatok megsemmisítésével foglalkozhatnak. Az influenzaoltásokat a foglalkozás-egészségügyi szolgálatokon keresztül évente javasolt megszervezni.

A 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet 9. § (1) bekezdésének értelmében a munkáltató köteles a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető biológiai kockázatokat, a munkahelyi expozíciót (veszélyeztetettséget) a külön jogszabályban [61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet] foglaltaknak megfelelően felmérni. A megbetegedési veszély csökkentése érdekében – a munkáltatónak a foglalkoztatás feltételeként – biztosítania kell az adott veszélyeztetett munkakörben foglalkoztatott dolgozók védőoltását.

Kullancsencephalitis elleni védőoltás:

Kullancsencephalitis elleni védőoltásban kell részesíteni azt a munkavállalót, akinél a munkavégzés alkalmával a kullancsencephalitis-vírussal történő fertőzés kullancs expozíció révén nem zárható ki (pl. erdészeti dolgozók).

Kullancsencephalitis elleni oltóanyagok

Az inaktívát vírustartalmú vakcinák az állandóan, rendszeresen, vagy átmenetileg endémiás területeken tartózkodók védelmére szolgálnak. Az oltásokat (az első két adagot mindenképpen) a kullancsok tavaszi aktivitása (a várható expozíció) előtt, azaz télen, fertőzésveszély-mentes időszakban kell elvégezni vagy megkezdeni. Magyarországon két oltóanyag rendelkezik forgalomba hozatali engedéllyel: az Encepur, továbbá az FSME-IMMUN.

Az alapimmunizálás 3 oltásból áll. Az első oltást követő 1-3 hónap múlva kell beadni a 2. oltást (a 2. adag előre hozható és beadható 2 héttel az 1. oltás után) és az ezt követő 9-12 hónap múlva a harmadikat. („A” séma). Amennyiben gyors védelem kialakítása szükséges („B” séma), akkor a 2. oltást az első követő 7. napon, a 3-at pedig az oltás megkezdését

követő 21. napon lehet beadni. A 4. oltást 12-18 hónap múlva kell beadni (XIII/1. sz. táblázat). A védettség legkorábban a második oltást követő 14 nap múlva alakul ki.

A védettség fenntartása érdekében az alapimmunizálás után az első emlékeztető oltás beadására három év múlva van szükség, ezt követően 49 éves korig ötévenként kell emlékeztető oltást adni, 49 éves kor felett az emlékeztető oltások beadása háromévenként esedékes.

A hosszantartó védettség biztosítása érdekében 60 éves korig az első emlékeztető oltást a 3. adag után 3 évvel kell beadni, a következőket 5 évente. A 60 év felettieknek mindig 3 évente ajánlott az emlékeztető oltások beadása.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Szabályzat 2022. november 01. napján lép hatályba. Jelen Szabályzat hatályba lépésével egyidejűleg, a korábbi védőoltásokkal kapcsolatos intézkedések hatályukat veszítik.

A Szabályzatot az Egyetem minden dolgozója és hallgatója részére nyilvánosságra kell hozni és gondoskodni kell arról, hogy valamennyi érdekelt fél megismerhesse.

Az Egyetem minden dolgozójának és hallgatójának kötelessége a Szabályzatban foglaltak alkalmazása és maradéktalan betartása.

Budapest, 2022. november 1.

Dr. Sótónyi Péter
Rektor

